

Číslo 333
28. ledna 2019

V tomto čísle naleznete

Očekávané události týdne

Zpráva Komise o udělování občanství pro investory v EU

Výsledky zasedání Rady pro zahraniční záležitosti

Výsledky zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci

Důslednější ochrana práv spotřebitelů v EU

Program evropských institucí

Schválené rámcové pozice

Očekávané události týdne

Pátý týden roku 2019 byl zahájen pondělním zasedáním Rady pro zemědělství a rybolov. Rumunské předsednictví zde představilo své priority a pracovní program. Ministři také projednali balíček opatření týkajících se reformy společné zemědělské politiky po roce 2020.

Dne 30. ledna se seje kolegium komisařů, které se bude zabývat diskusním dokumentem o plnění cílů udržitelného rozvoje OSN. V Bruselu také proběhne miniplenární zasedání Evropského parlamentu, během kterého budou poslanci diskutovat o budoucnosti Evropy s finským premiérem Juhou Sipiläem.

V Bukurešti se v druhé polovině týdne uskuteční dvě neformální zasedání Rady, první ve formaci ministrů obrany, druhé ve složení ministrů zahraničí. Ministři za-

hraní si mimo jiné připomenou 10leté výročí zahájení politiky Východního partnerství během českého předsednictví Praze a projednají jeho další budoucnost.

V Praze se včera uskutečnilo jednání výboru pro EU na vládní úrovni, během kterého ministři projednali informace o Nouzovém svěřenském fondu EU pro stabilitu a řešení hlavních příčin nelegální migrace a vysídlených osob v Africe (EUTF) a možnostech zapojení ČR a českých subjektů v něm. Plénum Senátu PČR dále vyslechne informace předsedy vlády k balíčku o subsidiaritě a o Sdělení Komise o roční analýze růstu 2019.

Během 22. schůze Výboru pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny PČR poslanci vyslechnou informace o prioritách rumunského předsednictví. /K. Votavová/

Zpráva Komise o udělování občanství pro investory v EU

Komise dne 23. ledna 2019 uveřejnila dokument ([KOM \(2019\) 12](#)), ve kterém shrnuje bezpečnostní rizika, která pro EU jako celek představují režimy udělování občanství a pobytu pro občany nečlenských zemí EU. Komise ve zprávě předkládá návrhy opatření, jak tato potenciální rizika snížit a také návrhy řešení této problematiky.

Komise ve zveřejněném dokumentu definuje dva hlavní režimy pro investory ze třetích zemí. Jmenovitě se jedná o **režim pobytu a režim občanství**. Prvním z nich umožňuje státním příslušníkům ze zemí mimo EU za určitých podmínek získat povolení k pobytu v některém ze členských států Unie. Druhým je pak udělování občanství, které osobám/investorům ze třetích zemí umožňuje získat novou státní příslušnost pouze na základě samotné investice.

Režimy občanství pro investory neboli tzv. **zlaté pasy** s méně přísnými podmínkami získání občanství (např. neplatí povinnost fyzického pobytu ani podmínky skutečných pout k zemi) nabízí v rámci EU tři členské státy – Bulharsko, Kypr a Malta. Komise ve své zprávě identifikovala následující problematické aspekty u těchto pasů: **bezpečnost, praní peněz, daňové úniky a transparentnost** a nesdílení informací.

Režimy pobytu pro investory neboli tzv. **zlatá víza** nenabízí stejná práva jako zlaté pasy, představují však pro členské státy i EU stejně závažná bezpečnostní rizika. V současnosti zlatá víza nabízí 20 členských států (včetně ČR). Komise ve identifikovala následující **problematické**

aspekty u zlatých víz: bezpečnostní kontroly, požadavek na fyzický pobyt a nedostatek transparentnosti.

Komise se ve zprávě zavazuje k pečlivému sledování problematiky dodržování právních předpisů EU v oblasti režimů občanství a pobytu pro investory a v případě potřeby navrhne opatření.

Komisařka Věra Jourová prohlásila, že lidé, kteří získají občanství EU, musí mít skutečné pouto k danému členskému státu. Cílem má být **dosazení větší transparentnosti**, jak jsou občanství nabývána, a vyšší míry spolupráce mezi členskými státy. Komise proto bude i do budoucna sledovat problematiku **dodržování právních předpisů EU**, která se vztahuje k daným režimům občanství a pobytu pro investory, a případně přijme nezbytná opatření.

V případě třetích zemí zavádějících podobné režimy, které mohou mít **bezpečnostní důsledky pro EU**, pak bude Komise sledovat podmínky získání občanství pro investory v kandidátských zemích a potenciálních kandidátských zemích v rámci jejich procesu přistoupení k EU.

Členské státy dle Komise musí systematicky zajišťovat **povinné hraniční a bezpečnostní kontroly**, dodržovat požadavky relevantních směrnic a posuzovat vyplácené prostředky podle pravidel EU pro boj proti praní peněz. Dále by také unijní země měly sdílet informace v souvislosti s riziky vyhýbání se daňové povinnosti v rámci celní spolupráce. Pro podporu těchto činností a monitoring aktivit členských států bude zřízena skupina odborníků z členských států. /J. Kotík/

Výsledky zasedání Rady pro zahraniční záležitosti > Rada

V pondělí 21. ledna 2019 se v Bruselu uskutečnilo první zasedání Rady pro zahraniční věci v roce 2019. Českou delegaci vedl ministr zahraničních věcí Tomáš Petříček.

V úvodu jednání Vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federica Mogheriniová informovala o **aktuálním dění v Konžské demokratické republice a Venezuele**. Vysoká představitelka a ministři rovněž připomněli bombový útok spáchaný dne 17. ledna 2019 v kolumbijské Bogotě, jakož i nejnovější vývoj situace v Jemenu. V závěru úvodní části zástupce rumunského předsednictví v Radě představil hlavní priority v oblasti zahraniční a bezpečnostní politiky.

V rámci diskuze k Akčnímu plánu proti dezinformacím, jenž byl zveřejněn loni v prosinci, F. Mogheriniová uvedla, že dezinformace jsou výzvou pro naše demokracie. Apeľovala proto na intenzivní spolupráci EU s NATO a skupinou zemí G7 v této oblasti. Místopředseda Komise a komisař pro jednotný digitální trh Adrus Ansip zasadil problematiku dezinformací do širšího, **bezpečnostního kontextu hybridních hrozeb** a varoval především před hrozbami v této oblasti plynoucí z Ruské federace. Ministři v debatě většinou vyzývali k urychlené implementaci Akčního plánu, spolupráci s mezinárodními partnery, nevládními organizacemi, zástupci médií a s ověřovateli zpráv.

Poté proběhla diskuze o **spolupráci mezi EU a Ligou arabských států**, jejímž cílem bylo připravit únorové společné zasedání EU a zástupci této organizace. Mezi základní tematické okruhy tohoto zasedání by měly patřit **politický dialog**, sociální a ekonomické vztahy, **bezpečnost, boj proti terorismu**, spolupráci v otázkách životního prostředí a klimatu a regionální vývoj. I přes rozdílné pozice členských států EU, bude možné najít shodu na textu společného prohlášení, kde bude současně prostor pro prezentaci společných pozic EU. V následné diskusi se členské státy vyslovily pro **posilování partnerství** a upozorňovaly na dopady regionálních krizí na vývoj v Evropě.

Závěrem zasedání proběhla diskuze ke **vztahům mezi EU a zeměmi ASEAN**. F. Mogheriniová informovala, že nadcházející tři předsednické země tohoto regionálního uskupení (Singapur, Thajsko a Taiwan) mají eminentní zájem na povýšení vztahů s EU na strategické partnerství. Komisař pro mezinárodní spolupráci Neven Mimica zdůraznil, že uskupení ASEAN je pro EU jedním z klíčových partnerů. Unie bude podporovat zejména **udržitelný ekonomický rozvoj** v tomto regionu, stejně jako vzájemné propojení infrastrukturní propojení.

/L. Hadrava/

Výsledky zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci > Rada

V úterý 22. ledna 2019 se v Bruselu uskutečnilo zasedání Rady pro hospodářské a finanční záležitosti. Českou delegaci během zasedání Euroskupiny vedla ministryně financí Alena Schillerová, v rámci následného jednání Rady ČR zastupovala náměstkyně ministryně financí Lenka Dupáková.

Jednání samotné Rady předcházelo pondělní zasedání Euroskupiny, které se konalo jak v základním, tak v rozšířeném formátu (tedy i za účasti zemí mimo eurozónu). Ta se věnovala **výstupům Eurosummitu v rozšířeném formátu**, který ve svém prohlášení ze 14. prosince 2018 vytyčil další program práce v oblasti prohlubování hospodářské a měnové unie.

V rámci pracovní snídane **Rada** diskutovala mimo zprávu o **aktuální hospodářské situaci** i o prioritách Rady EU pro příští institucionální cyklus EU, který započne květnovými volbami do Evropského parlamentu, resp. jmenováním nové Komise na podzim tohoto roku. Poté byl ministrům prezentován pracovní **program rumunského předsednictví** v Radě EU a aktuální stav projednávání legislativních návrhů v oblasti finančních služeb.

Následně Rada diskutovala o podmínkách fungování nově navrhovaného **programu InvestEU**, který má v rozpočtu EU na období 2021 – 2027 navázat na dosavadní Investiční plán pro Evropu a sjednotit provádění řady dosavadních finančních nástrojů. Ministři zde stanovili priority pro další technickou práci.

Politická diskuze ministrů proběhla také na téma přezkumu **Evropského systému dohledu nad finančním trhem**. Rada se zabývala především procedurálním postupem projednávání celého balíčku. Ministři podpořili přístup spočívající ve vyčlenění části návrhu týkající se praní špinavých peněz a jejím prioritním projednání v rámci trialogů s Evropským parlamentem. Na zbytku balíčku se bude pracovat na technické úrovni.

Závěr zasedání byl věnován dokumentům, které souvisejí s novým cyklem tzv. **Evropského semestru**. Ministři schválili podzimní balíček dokumentů, který Komise vydala v závěru listopadu 2018. Balíček obsahuje Roční analýzu růstu 2019, Zprávu mechanismu varování 2019 a návrh doporučení pro hospodářskou politiku zemí eurozóny. /L. Škácha/

Důslednější ochrana práv spotřebitelů v EU > Evropský parlament

V úterý 22. ledna 2019 Výbor pro vnitřní trh Evropského parlamentu (IMCO) přijal návrh zprávy o **účinnějším prosazování a modernizaci evropských pravidel na ochranu spotřebitele**. Navrhované změny se týkají zejména větší transparentnosti internetových tržišť, **boje proti dvojí kvalitě výrobků a zavedení účinnějších sankcí v případě porušení pravidel**.

Při nákupu na platformách sdružujících více prodávajících (online tržiště, např. Amazon, eBay, Airbnb, Skyscanner) by mělo být jasné, s kým je uzavírána kupní smlouva, zda se na ni vztahují **spotřebitelské záruky** a který obchodník za ně zodpovídá. Spotřebitelé používající tržiště by měli

být navíc informováni o hlavních parametrech, které určují řazení nabídek. Prodej zboží on-line v této oblasti by měl být usnadněn tím, že spotřebitelé budou moci jednodušeji uplatnit **právo na odstoupení** od smlouvy.

Jednou z nejrozšířenějších nekalých obchodních praktik je nabízení produktu stejné značky ve stejném obalu, aniž by byl spotřebitel informován, že obsah se výrazně liší. To se týká zejména potravinářského průmyslu. Za nejúčinnější řešení praxe prodeje zdánlivě stejných výrobků nižší kvality, pokud je diskriminační a neplní očekávání spotřebitelů, považuje výbor IMCO rozšíření tzv. **černé listiny směrnic o nekalých praktikách** /Pokr. na str. 3/

Obchodníci by nicméně podle poslanců měli mít právo přizpůsobit výrobky stejné značky různým geografickým trhům s ohledem na odůvodněné faktory, jako je dostupnost nebo sezónnost surovin a vymezené preference spotřebitelů. Bojem s **dvojí kvalitou na vnitřním trhu** se na půdě Evropského parlamentu zabývá zejména česká europoslankyně Olga Sehnalová (S&D), která ke zprávě připravila řadu pozměňovacích návrhů.

V souvislosti se zavedením účinnějších sankcí v případech rozsáhlých unijních **porušení práv spotřebitelů** (např. při zasažení dvou třetin členských států), by podle Výboru

mělo být možné uložit pokutu do maximální výše 10 mil. eur nebo 4 % celosvětového ročního obratu obchodníka za předchozí hospodářský rok.

Postoj Výboru pro vnitřní trh bude muset být potvrzen hlasováním pléna Evropského parlamentu. Projednaný návrh je součástí balíčku tzv. **nové politiky pro spotřebitele**, kterou Komise představila v dubnu 2018. Balíček mění celkem čtyři směrnice o právech spotřebitelů, a sice o nekalých obchodních praktikách, o právech spotřebitelů, o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách a o cenách. /J. Linková/

Program evropských institucí, 30. ledna až 6. února > Informace

Plenární zasedání Evropského parlamentu, 30. a 31. ledna 2019

Finský premiér Juha Sipilä přednese svou vizi o budouc-

nosti Evropy; otázka dodržování právního státu v Maďarsku; zpráva o ochraně finančních zájmů Unie a boji proti podvodům; obchodní vyjednávání mezi EU a USA

Schválené rámcové pozice ve 4. týdnu > Informace

Rámcová pozice ke sdělení Evropské komise: **Jednotný trh v měnícím se světě**: jedinečná výhoda si žádá nový politický závazek (vypracovalo Ministerstvo průmyslu a obchodu)

Rámcová pozice ke zprávě Evropské komise o **provádění nařízení (ES) č. 1013/2006 o přepravě odpadů** (vypracovalo Ministerstvo životního prostředí)

Rámcová pozice ke sdělení Evropské komise: **Čistá planeta pro všechny - Evropská dlouhodobá strategická vize prosperující, moderní, konkurenceschopné a klimaticky neutrální ekonomiky** (vypracovalo Ministerstvo životního prostředí)

Rámcová pozice k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady s cílem umožnit **pokračování programů územní spolupráce PEACE IV** (Irsko-Spojené království) a Spojené království-Irsko (Irsko-Severní Irsko-Skotsko) v souvislosti s vystoupením Spojeného království z Evropské unie (vypracovalo Ministerstvo pro místní rozvoj)

Rámcová pozice ke sdělení Evropské komise **"Koordinovaný plán v oblasti umělé inteligence"** (vypracoval Úřad vlády ČR)

Rámcová pozice ke zprávě Evropské komise o **provádění strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu** (vypracovalo Ministerstvo životního prostředí)

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR
Číslo 333, týden od 21. do 27. ledna 2019 * Šířeno výhradně v elektronické podobě * Přípravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Editor: L. Škácha * Kontakt: newsletter@vlada.cz